

Iacobus Bocerius
HENRICI

BOCERI, JCti.

INCLYT A IN ACADEMIA

Tubingensi Antecessoris, &c.

Commentarius

Dela P. obis poeca del lo. mayor. cluena.

I N

JUSTINIANI

IMPERATORIS LIBRVM

I. INSTITUTIONVM JURIS,

*singulari diligentia ante annos 24. adornatus, nuper recognitus,
juris studiosis apprimè fructuosus.*

IN TRES RELIQUOS LIBROS COM-

MENTARII AB EODEM AVTORE SIMILITER OLIM

*conscripti, nunc denuò regustati, ordine (Deo gratiam largiente)
separatim sequentur.*

T U B I N G Æ,

Excudebat Theodoricus Vverlin, Impens. Iohan.

Berner, Civis, & Typof. Francof.

A N N O M. D C. X V I I I.

DE COMMENTARIO HOC A U T H O R I S

Praefatio.

ANNOS ANTE VIGINTI
quatuor completos ferè ad confici-
endos, in Iustiniani Romanorum
quondam Imperatoris Augustissimi
Institutiones quoque juris, commentarios stu-
dium contuli meum. Illi autem quasi neglegti
meā in Bibliothecā hucusque delituerunt; &
necdum publici juris facti fuissent, nisi in me-
moriā nuper revocasset mihi magnitudinem
laboris, quem in ipsis impendi sedulò.

Non quidem ignoro docta aliorum, & elab-
orata cùm veterum, tūm recentiorum com-
mentaria in hunc elegantissimum Cæsareum
libellum extare; verū quia in meis meditatio-
nibus illis, cùm eas non ita pridem regustarem,
animadverti, editione & lectione earum juris
studiosis adjumentum aliquod ad cognoscenda
juris principia solida, allatum iri, animum in-

: (2 duxi

De Proœmio INSTITUTIONVM Iustiniani Imper.

PER OSIS NONNULLI COMMENTARIIS proœmium hoc, & Iustiniani Imper. titulos ipsi proœmio præpositos, explicant. Verum quia historicum illud est, nec ad juris cognitionem pertinet, laborem meum eò non extendam.

Totius autem proœmii hujus quæstio hæc est: Num hæ Institutiones vim legis habeant, & à tyronibus avidè prompteque acceptari, & dici debeant? Hanc quæstionem bimembrem affirmativè decidit Imper. & prius quidem membrum à causa effidente; posterius à materia, & forma.

Causa Institutionum efficiens principalis est ipse met Iustinianus Romanorum Imperator, qui describitur hic ab adjunctis duabus, quod scilicet armis sit decoratus, & legibus armatus, proindeq; potestatē cōdendæ legis habeat; quæ adjuncta declarantur ab effectis Iustiniani Imper. quæ sunt, quod hostes suos devicerit, & innumerabiles provincias suis victoriis Romanæ ditioni, & Imperio restituerit: quodque populo Romano antea etiam leges partim promulga- verit, partim composuerit: Quod utrumque exemplis declarat.

Principali huic causæ adiiciuntur etiam causæ adjuvantes; Ut sunt Tribonianus, Theophilus, & Dorotheus, viri illustres Anteces- sores, quorum operâ & studio in componendis hisce Institutionibus Imperator usus fuit.

Hoc autem Syllogismo prius quæstionis propositæ membrum Imper. concludit: Illæ juris Institutiones vim legis obtinent, & ab omnibus Imperio Romano subjectis observari debent, quæ Imperatoris autoritate compositæ, & editæ sunt: Sed hæ juris Institutiones sunt ciuiusmodi: Ergo, &c.